

«Студзеньскія музычныя вечары» ў Брэсце падаравалі нямала адкрыццяў

ЗАМЕСТ СНЕГУ — МУЗЫКА

Аматары класічнай музыкі прывыклі, што год у Брэсце пачынаецца са славутых «Студзеньскіх вечароў». Гэты фестываль трывала асацыюецца з холадам на дварэ, каляднымі святамі, асалодай вечнай музыкі. Помніцца, як на вакзале сустракалі оперных дзіў, якія выходзілі з вагона ў раскошных футрах... А цяпер можна і лёгенька апрануцца. Што ж, хоць зімы ў нас няма, а фестываль ёсць. Свята музыкі, на шчасце, ніхто не адмяняў.

Калі б на першым канцэрце-адкрыцці выступіў толькі выдатны ўкраінскі бас Тарас Штонда, варта было б гэты канцэрт праводзіць. Для яго непайторнага голасу, здавалася, няма нічога немагчымага. Тарас — лаўрэат дзясяткаў міжнародных вакальных конкурсаў: ад іспанскага імя Віньеса і грэчаскага імя Марыі Калас да конкурсу імя Свірыдава і Собінаўскага музычнага фестывалю ў Расіі. Артыст дае сольныя канцэрты ў Даніі, Нарвегіі, Швейцарыі, Чэхіі і іншых краінах свету. Ён выконвае рэпертуар вялікага Шаляпіна. Са сцэны Брэсцкага тэатра драмы прагучалі самыя розныя кампазіцыі: украінскія народныя песні, хіты сусветнага опернага мастацтва. Арыя князя Ігара з аднайменнай оперы Барадзіна сарвала сапраўдныя авацыі.

Падзеяй «Вечароў», несумненна, стала выступленне лаўрэата міжнародных кон-

курсаў, загадчыка кафедры спецыяльнага фартэпіяна Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі Уладзіміра Дулава. Уладзімір Андрэевіч іграў у суправаджэнні камернага аркестра сваёй устаноў. І музыка была чароўная. Асабліва кранальным стаў момант прысвячэння: маэстра сыграў нацюрн фамініор Глінкі спецыяльна для Ліліі Батыравай, арганізатара і нязменнага дырэктара фестывалю, які праходзіць у Брэсце вось ужо 32 гады.

Вялікія заслугі стваральніцы імпрэзы яшчэ раз падкрэсліў падчас адкрыцця фестывалю **старшыня Брэсцкага гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК**. Мэр адзначыў таксама, што летась «Студзеньскімі вечарамі» мы адкрылі чараду святкаванняў тысячагоддзя горада, а цяпер працягваем добрую традыцыю, і паабяцаў спрыяць таму, каб «Вечары» жылі і развіваліся.

У другі вечар на сцэне іграў духавы аркестр германскага горада-пабраціма Брэста Равенсбург. Калектыў пад кіраўніцтвам Харальда Хэпнера не першы год выступае на «Вечарах». Сёлета ён даў тры канцэрты: на сцэне фестывалю, у музычным каледжы імя Рыгора Шырмы і ў царкве хрысціян-адвентыстаў сёмага дня, дзе адбыўся бясплатны канцэрт для ўсіх ахвотных. Парадавала музычных гурманаў маладая, але тытулавая расійская піяністка Дар'я Івонкіна, піяністка выканала найскладанейшы твор — «Успамін пра оперу «Дон Жуан». Дырэктар фестывалю Лілія Батырава знайшла яе ў Літве на міжнародным фестывалі «Музыка без меж». Лілія Рыгораўна была членам журы, а Дар'я на фестывалі заваявала Гран-пры. Тады ж і атрымала запрашэнне на «Вечары». Кітайская вакалістка Галіман Чжу таксама была заўважаная на адным з конкурсаў. Дзіўным па чысціні голасам яна выканала беларускую «Купалінку» і сарвала сапраўдныя авацыі. Раманс на кітайскай мове «Вечнае каханне» наша публіка таксама ўспрыняла ўзнёсла.

Упрыгажэннем музычнага форуму, несумненна, стала выступленне двух харавых калектываў. Кіеўскі маладзёжны камерны хор «Сафія» летась з трыумфам выступіў у Брэсце, таму калектыў і запрасілі зноў. Артысты ў фальклорных строях спявалі без інструментальнага суправаджэння. Яго ролю ў такіх выпадках выконваюць самі галасы вакалістаў. І гэтым разам хор парадаваў праграмай ад твораў найвышэйшага ўзроўню складанасці да ўкраінскіх народных песень. Асобна варта сказаць пра камерны хор Гомельскай абласной філармоніі пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча культуры Рэспублікі Беларусь Алены Сакаловай. За сваю саракадовую гісторыю хор стаў пераможцам розных міжнародных конкурсаў і фестывалю. Пры яго выступленні не пакідала думка аб тым, што мы шукаем замежных зорак, а зоркі часта знаходзяцца побач, у сваёй краіне, нават у суседняй вобласці. Кампазітар і вакаліст калектыву Аляксандр Абросімаў здзіўіў джазавымі варыяцыямі вядомых песень. Прагучалі і велічныя калядныя спевы, і

вядомыя раманы, і народныя, і жартоўныя песні. Хор спяваў першае аддзяленне заключнага вечара, і публіка не хацела адпуская гасцей; тым давялося адпрошвацца, бо спяшаліся на цягнік.

Сярод салістаў асабліва вызначыўся балгарскі тэнор Іво Іарданаў, саліст тэатра оперы і балета з Варны. Ён стаў сюрпрызам фестывалу ўсіх сэнсах. Па-першае, таму што не быў заяўлены ў праграме і выступіў замест іншага артыста, які не прыехаў. А па-другое, спявак літаральна завёў усю залу сваёй яркай эмацыянальнасцю — яго «Містар Ікс», «Баядэра», іншыя нумары былі проста чароўныя.

Варта сказаць і пра трыя Канстанціна Віленскага, кампазітара і піяніста з Польшчы. Разам з брастаўчанамі Алегам Роўдам (ударныя інструменты) і Вячаславам Пляско (кантрабас) яны, несумненна, паказалі высокі клас музыкі. Трыя, дарэчы, іграла ў суправаджэнні Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Рэспублікі Беларусь пад кіраўніцтвам народнага артыста краіны Аляксандра Анісімава. Пра вядомы ў нашай

краіне калектыў, які з трыумфам выступае ў розных краінах свету, наўрад ці скажаш нешта новае. Добра, што ён пасля пэўнага перапынку зноў ушанаваў «Вечары» сваім удзелам. Пад выступленне аркестра як не ўспомніць крылаты выраз Фрыдрых Ніцшэ аб тым, што жыццё без музыкі было б памылкай...

Падчас цырымоніі адкрыцця фестывалю **начальнік упраўлення культуры Брэсцкага аблвыканкама Сяргей ПАНАСЮК** зазначыў, што нам пашчасціла жыць у эпоху «Студзеньскіх музычных вечароў». «Студэнтам Брэсцкага музычнага каледжа я прысутнічаў на трох першых «Вечарах», слухаў Станіслава Рыхтэра. Пазней мы атрымлівалі асалоду ад спеваў Сяргея Захарава і Зураба Саткілава, апладзіравалі Свята-славу Бэлзу, а сёння маю гонар стаяць на сцэне побач з Аляксандрам Анісімавым», — сказаў Сяргей Панасюк. А нязменны арганізатар усіх «Вечароў» парайла на развітанне: «Прыходзьце на канцэрты і будзеце доўга жыць, бо класічная музыка падаўжае жыццё».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Падзея

АДБАЛЯВАЛІ

У тэатры оперы і балета прайшоў штогадовы Вялікі навагодні бал

Тут былі Скарлет О'Хара, Элізабет Бенет і Одры Хэпбёрн — бал у Вялікім тэатры оперы і балета, які традыцыйна праходзіць у ноч з 13 на 14 студзеня, адзінаццаты раз даў гасцям магчымасць адчуць сябе героямі раманаў і выгуляць свае выхшталеныя ўборы, часта падрыхтаваныя адмыслова для падзеі. Пышныя сукенкі, шлейфы, рушы, пальчаткі і капелюшы ў жанчын, смокінгі, фракі і бабачкі ў мужчын — гэтым разам можна было разгледзець каля 650 (прыблізна столькі білетаў было набыта на бал) варыянтаў адпавядаючых дрэс-коду строяў. Мы зноў далучыліся да «вечарына з прэтэнзіяй», каб паглядзець, як архаічныя фарматы ўпісваюцца ў сучаснасць, і можам сказаць: галоўнае, што тут варта рабіць, — танцаваць польку і контрданс.

З гэтых танцаў бал, што сёлета прайшоў пад тэмай «Кіно», і пачаўся. Білеты, як звычайна, апроч самой падзеі прадугледжвалі пад сабой наведванне рэпетыцый, якія для будучых гасцей стартавалі ў сценах Вялікага ў лістападзе. Уласна вяртаннем вальсаў і кацілёнаў такога роду падзеі і выключныя, бо іншым сучасным месцам, дзе бальныя танцы лагічныя, з'яўляецца хіба што харэаграфічная студыя, а гэта не лічыцца.

Танцавальныя часткі, а іх у праграме Вялікага балю было дзве — урачыстая ў якасці адкрыцця і адпаведны тэме Чаплін-бал, — суправаджвалі вуснымі падказкамі, калі паварот і з якой нагі пачынаць рух. Пары танцавалі ў фае бэльэтажа, фае балкона за імі назіралі, а паралельна на ўсіх паверхах Вялікага тэатра віравалі іншае жыццё.

Арганізатары робяць з мерапрыемства комплексную штучку: на бэльэтажы вальсы, у Камернай зале і на галоўнай сцэне музычныя канцэрты, а разам з гэтым караоке, конкурсы, прадказанні астралага, фотазоны і гульня ў «Мафію». У фае балкона і каля бараў расставлены сталы з ежай — пакуль адны

танцуюць, другія ядуць бутэрброды і глядзяць у тэлефоны. Гэты папулярны фармат з распаўсюджанымі на святочных мерапрыемствах забавамі ў высакародным антуражы Вялікага паўтараецца з году ў год і дэманструе, як старадаўнія рэчы могуць падладжвацца пад сучаснасць. І часам, відаць, падладжваюцца так, што ты ідзеш на нешта выключнае ў выключным убранні — гэта ж бал, а трапляеш ледзь не на кірмаш.

Паколькі тэмай адзінаццатага балю стала кіно і праходзіў ён у

ноч старога Новага года, рэжысёры прыдумалі для яго адмысловых персанажаў: ва ўрачыстым адкрыцці ўдзельнічалі эльфы, вялі яго Мантсэрат Кабалье і Лучана Павароці, а ў якасці гасцей прайшліся Чарльз Чаплін, Ніколь Кідман, Мэрылін Манро, Ума Турман з Джонам Траволтам, Лайза Мінэлі і іншыя героі кінематографа (хоць у іх атачэнні з'явілася і рэальная персана — мастацкі кіраўнік Вялікага тэатра Валянцін Елізар'еў). У фае партэра гасцям прапанавалі «эпатажныя» выпрабаванні кшталту таго, каб спець песню пад рытмічны танец. У фае бэльэтажа было арганізавана «выязное казіно». У Камернай зале адбыўся майстар-клас па галівудскай элэгантнасці. Адным словам, забаўляльнасць часам дамінавала над атмасферай высакароднасці, якую фармат балю прадугледжвае.

Але што сапраўды было варта ўвагі, дык гэта абыгрыванне тэмы ў канцэртнай праграме, дзе ў

выкананні музыкантаў і артыстаў Вялікага тэатра гучалі музыка і песні з фільмаў «Сняданак ля Ціфані», «Пан Тадэвуш», «Кабарэ», «Вестсайдская гісторыя», «Пасля тонкага чалавека», «Чараўнік краіны Оз», «Выпраўленаму верыць» і іншых, а таксама творы Чарлі Чапліна, што, як вядома, выступаў для сваіх карцін у тым ліку кампазітарам. Прыгожа, што госці балю і самі ішлі за тэмай: у жаночых строях можна было пазнаць матывы славаўтай сукенкі Одры Хэпбёрн у карціне «Мая цудоўная лэдзі» альбо Віўен Лі ў ролі Скарлет О'Хары.

Гледзячы на стракаты комплекс «паслуг», прапанаваны арганізатарамі свята, думаеш, што гэта ўсё камерцыя, маўляў, тэатр мусіць выкручваць з навагодняга балю ўсё што можа, каб прадаць як мага больш білетаў і падзарабіць грошай на касцюмы для новай оперы. Дзе там: імпрэза, аказваецца, не акупляецца. «Вялікі бал праходзіць у тэатры ўжо адзінаццаць гадоў і абсалютна не мае пад сабой камерцыйнай асновы, я сказаў бы, у яго, наадварот, больш дабрачынны характар і скраванасць на духоўнасць, — кажа генеральны дырэктар тэатра Аляксандр Пятровіч. — Яго арганізацыя — вялікая справа, бо фармат балю дае магчымасць не толькі адпачыць і патанцаваць, але і адчуць унутры нейкую ўзвышанасць. Гэта не рэстаранна-танцавальнае

мерапрыемства, а сапраўдны бал, я сказаў бы, з высокай літары з яго высакародным значэннем».

Падчас канцэрта-сюрпрыза, які праходзіў на галоўнай сцэне Вялікага, найлепшыя артысты тэатра атрымалі навагоднія тэатральныя прэміі ад галоўнага партнёра праекта Беларуска-швейцарскага банка «БСБ Банк». Яшчэ музыка з кіно, яшчэ бальныя танцы, яшчэ музычна-танцавальная праграма — і ў дзве гадзіны ночы Вялікі навагодні бал завяршыўся. Спадзяёмся, нехта страціў туфлі.

«У будучыні мы, напэўна, будзем мяняць фармат і большую ўвагу ўдзелім танцам, бо гэта яго аснова, і пастараемся зрабіць так, каб мерапрыемства прыносіла прыбытак, бо пакуль што выдаткі на яго арганізацыю і правядзенне значна вышэйшыя за даходную частку. Усё, што тут адбываецца, цудоўна і прыгожа, але тэатру трэба зрабіць гэта самаакупным альбо акупным на 99 працэнтаў, хоць ва ўсім свеце такое мерапрыемства — прыбытковая справа», — падсумоўвае Аляксандр Пятровіч.

Налета Вялікі навагодні бал, аднаццаты, па традыцыі адбудзецца ў ноч з 13 на 14 студзеня. Калі гэта будзе сапраўдны бал, без кірмашовай мішуры, ён напэўна, акупіцца.

Сафія ПАЛЯНСКАЯ.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

